

NOTA

Tots els que vulgan rebre's Setmanari de L'IGNORANCIA p' es correu pòden escriure directament a sa Direcció, enviant per adelantat un trimestre.

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE TOTS ELS MALLORQUINS IGNORANTS

PUNTS DE VENTA
Y SUSCRIPCIÓ.

Can Gelabert,
Pas d'en Quint,
núm. 19.
Can Rotger,
Cadena de Cort
núm. 11.
Can Pèp Tous
Plassa de Cort,
núm. 11.
Can Planells,
Sindicat, 59.

A Palma, cada número..... 0'05 cèn. pta.
A domicili. Es trimestre..... 0'65 »
Un any..... 2'60 »
Números atrassats..... 0'10 »

SONARÀ CADA DISSAPTE TANT SI TÉ VENT COM NO

DIRECCIÓ Y REDACCIÓ: MOLINERS, 12.

Fóra Palma. Dins Mallorca. (3 mesos.... 0'85
(1 any..... 3'25
Dins España (3 mesos.... 1'00
(1 any..... 3'50

NOTA INTERESSANT.—Tots els pagos son per adelantat, por evitá plets y questions.

SES EPIDEMIES EN MALLORCA.

Ara qu'estám amenassats des còlera han d'essè ben escoltades per tothòm ses noticies que se tròban dins varios dietaris antichs referents a ses moltes epidèmies ó pèstes qu'han reynat dins Mallorca, de sa Conquesta ensa, la qual va tení lloch l'any 1229 el dia 31 de Dezembro.

Es nòstro objècte, al donar aquesta relació d'epidèmies, es fé veure lo molt qu'ha suffèrt sa nòstra illa a causa de aquesta calamitat; y amb quanta justícia procura guardarsè d'ella posant corantenes y cordons, maldement els estèrns s'en rigan y heu tròpian mal fet. Còm a pròva de qu'en temps passat era molt perseguida de contagges tenim el fet de que per poch important que sia un d'els seus pòrts, ja s'hi tròba un edifici gran, escluvivament destinat als cuarentenaris, amb señes y restos de havè estat ben atès en son temps. La història mos enseña que Mallorca té es dever de mirar amb uys recelosos a tota epidèmia perque sa mateixa circumstancia, tal vegada, d'estar rodada de mar, que 'n part la guarda d'una invasió, fa després qu'hey duri més y qu'hey fassi més víctimes. «Sa pò guarda la viña,» diu un adagi; y un altre mos enseña que «gat escaldat, s'aygo freda tem.»

Comensèm sa relació de ses pèstes y posemlès per ordre de fetxes y anirà milló.

1.ª L'any 1230, primer any de la conquesta de Mallorca, reyná una gròssa pèste produhida per los molts de cadavers que quedaren sense soterrar p' els camps de batalla; y de resultes de la mateixa quedá l'illa tan despoblada que 'l Rey En Jaume enviá galères a Cataluña perque duguessen pobladors nòus.

2.ª L'any 1348 vengué pèste a Mallorca, duyla de Sicilia; y fonch tan faresta que 'n ménos d'un mes casi se deshàbita, morint unes 15,000 persones; y cónsta en los arxius que de cada cent en morían vuylanta.

3.ª L'any 1348 torná reyná pèste. Se feren processons amb singular devoció en les iglesies de Santa Margalida, Santa Creu, Sant Francesch y La Seu; en les quals hey anavan hòmos y dònes vestits amb hàbits de penitència. Fonch tanta la mortandat que dia 3 de Febré se feu pregó que tots los forastés que vendrián dins dos anys a repoblar la Illa serían franchs, ells y ses families, de qualsevòls talls de la Universitat.

4.ª L'any 1431 reyná a Mallorca una epidèmia de glándules y s'en moriren molts.

5.ª L'any 1474 torná amenassá sa pèste y se posaren corantenes que la gordaren d'ella bastant de temps. A la fi, però, l'any 1485 vengué sa pèste; per aquest motiu se nombraren per primera vegada els morbers y la junta de Morberia.

6.ª L'any 1493 comensá sa pèste *den Bòga*, puis un hòmo axí anomenat, venguent de lloch abont n'hi havia, saltá en terra d'amagat y va escondí dins una còva una bossa de dinés. Després va aná a fé sa corantena, y acabada aquesta, quant ja tengué entrada y llibertat el dit Bòga, dins pochès dies va aná a sa còva a recullí els dinés; y còm dita bossa no s'havía oratjada, al obrirla s'encengué el contagge; essent el primé que 'n morí el mateix Bòga comunicant el contagge a moltíssima de gent.

7.ª L'any 1521 vengué pèste altre vegada y durá fins l'any 1523. Moriren moltes persones. Dins aquest temps fonch quant el Sr. Manuel Suarivisquí, Ardiaca de la Iglesia de Ròdes en ocasió que la conquistá el Gran Turch, dugué un bras de Sant Sebastiá; la qual relli nia depositat en la Catedral de Mallorca el 3 Setembre de 1523 y totluna cessa sa pèste; y en agrahiment d'aquest benefici los Jurats donaren a dit Ardiaca cent ducats cad' any durant la seua vida.

8.ª L'any 1651 a la fi del any comensá pèste y el siguent any 1652 al mes de Jané s'acabá de declará. Aquesta pèste durá fins el 24 Maitx de 1654, ó sia més de dos anys. Aquest contagge comensá per Soller, proseguí per Luca,

Selva, Campanet, Sineu, Petra, Llum-major, y Ciutat; y després per Esporles, Valldemosa y Buñola. Moriren d'aquesta pèste 20,406 persones no contant los que se varen enterrá ocultament. A Ciutat en moriren 15,246. A Llumajó 55; Algayda 49; Campos 2; Petra 207; Sineu 172; Arta 10; Santa Margalida 4; Muro 35; Campanet y Bugar 180; Selva y Biniamar 890; Inca 1725, y en primé lloch tots els metges; Binisalém 10; Santa Maria 18; Alaró 210; Soller 887; Valldemosa 867; Buñola 70; Esporles 45; Andraitx 22; Felanitx 2; Puigpuent 1 en dupte dins una còva de dita vila. Aquesta pèste la introduhí En Matheu Rotger p' el pòrt de Soller, el qual vejent el mal qu'havía fet vengué a Ciutat; y dos mesos després desaparegué y no se sabé pus d'ell.

9.ª L'any 1741 el mes de Mars comensá epidèmia a Sineu y va durá fins al mes de Juny. Moriren prop de 3000 persones y la Morberia de Ciutat va aná a dita vila per alliberá de la pèste ses demés poblacions de Mallorca.

10.ª L'any 1744 reyná epidèmia maligne a Ciutat per espay de nòu mesos, morint cada dia més de 30 persones. No se salvava ningú de la mòrt perque tots els atacats morían abans d'els cinch dies. Aquesta epidèmia se va aná escampant l'any siguent per ses viles y hey fé molta de mortandat. En Santa Eugènia casi no hey deixá ningú. Fet el còmputo d'els mòrts fins el mes de Juriól, en que cessa el mal, en resultaren més de 10 mil.

11.ª L'any 1749 entrá altre pèste en Ciutat que atacava a tothòm y matava abans d'els tres dies. L'Abril comensá a estendrensè per les viles. Als últims d'aquest mes ja feya dins Ciutat totsól més de 70 mòrts diaris d'els sabuts, perque de molts no se sabia. A Ciutat durá fins al mes de Juriól.

12.ª El mateix any 1749 als derrés d'Octubre comensá a Ciutat un altre pèste que fonch duyla per un vaxell que arriba de la part de Llevant carregat de blat. Li feren fé cuarentena, desembarcaren es blat, y quant comensaren a menja es pa pastat amb sa seua farina

se comensá també à encendre la peste. Tots los ferits del mal al segon ó tercer día los entrava un gran deliri y al quint día se morían. Los pochos que campavan romanían cegos ó sords ó frenètics y los qu'èyan tots els cabeys y pels del séu còs. Entrat l'any 1750 encara seguía sa peste fent estragos, y comensá à estendre's per algunes viles com foren Felanitx, Manacor, Santa Margalida, Muro y altres. La Morberia y els Retgidors no feyan més que teni juntes y més juntes y no resolían res. Sòls manaren à la fi que duguessen els apestats à fóra-pòrta y que los mòrts los enterrassen fóra les murades. Desde qu'el Sòl sortía fins que se ponía no feyan més que trajinar mòrts. Per ferse un càrrech de la gròssa mortandat que va ocasioná bastará es sebre que desde el 1 de Jané de 1750 fins al 22 de Mars, los mòrts dins la Ciutat passavan de 8000; los de Felanitx de 800; los de Manacor eràn pròp d'un milenar; y axò en dos mesos y mitx. Els derrés dies del mes d'Abril la peste perseverava amb tots los séus estragos, puis ja s'havian mòrt vuyt metges y molts de barbés y en tots els convents morían els frares qu'era un terror à causa d'anà derrera els apestats; particularment à Sant Francesch y à Sant Domingo. Als últims de Maitx comensá à minva dins Ciutat, però en les viles llavò era un fòch encès. El mes de Juny revivá en varios barrios de Palma y en les viles continuava fent de les séues perque à Inca ja havia mòrt els quatre metges qu'hey havia, à Binissalèm 3 metges, à Llubí 1, à Felanitx 5, à Manacor 8, y molts altres à altres viles. Els metges la pagavan qu'era un portento. Amb aquesta peste quedá despolblada Mallorca.

13.ª L'any 1752 reyná tal epidèmia de tercianes malignes que molts se morían à sa tercera tercià per no poderla subar. Durá desde el Juny al Novembre, y ocasioná moltíssims de mòrts à Ciutat y à ses viles.

14.ª L'any 1754 reyná una epidèmia de mal de costat que s'estengué per Ciutat y per totes les viles, malautnè molts. Sòls jeyan 5 dies. Va durá tot l'any, y els primés mesos del siguent 1755.

15.ª L'any 1758 torná reyná sa mateixa epidèmia particularment à Sineu y à Llorito ahont hey havia día de 6 y 7 mòrts gròssos, sense contá els aubats. Durá pròp de quatre mesos.

16.ª L'any 1820, un pastó de Son Servera, per aprofitá un capòt de grego qu'una barca que passava havia deixat en terra, escampá per dins aquella comarca sa peste de bubó, essent ell mateix sa primera víctima. Aquesta epidèmia que no sortí de Son Servera y Artá va fé en pochos mesos una multitud de mòrts.

17.ª L'any 1821 se declará en Palma sa febre amarilla dins el mes de Setembre y en los 4 mesos que durá va ocasioná uns 4000 mòrts.

18.ª L'any 1854 es cólera mòrbo se presentá dins Andraitx y va fé bastantes víctimes en aquesta isla. Aislat però aquell punt amb un hòu cordó, es mal no se propagá à ses demés poblacions.

19.ª L'any 1865, es mes de Juriol se presentá es cólera mòrbo en Palma, estenguent'se després per varies viles principals. Durá fins à fi d'any y ocasioná dins la Ciutat unes 3000 víctimes à pesar d'havè fuyta la major part de sos habitants. Hey va havè día de 141 mòrts, en 12 ó 15,000 persones qu'hey havían romases.

20.ª L'any 1870 se presentá altre vegada sa febre amarilla, à Palma, duyta de Barcelona; però l'atacaren ferm y pogueren lográ s'aislarlè. Sòls va fé unes 300 víctimes.

Ademés d'aquestes epidèmies que trobám anotades, n'hi ha hagudes moltes altres que sòls sabèm per tradició.

No hem fet menció de ses moltes vegades qu'hey ha hagut pigòta ni de ses epidèmies de nins petits, perque no hem trobades nòtes relatives à n'aquesta casta de malalties contagioses.

PEP D' AUBENA.

UN PECATÒT.

—Era una nit de Dezembre,
era dijuni manat,
y sèya una rica fembra
de son amant al costat.

Dos véys de més de cinquanta
enamorats lo més fòrt;
ella encara feya planta,
ell era ratat y tòrt.

Sòls ell d'aufigó patía
que li arrancava guerguèys,
y un nassòt molt llarch tenía
que'l feya fèy entre els fèys.

Però al mitx de tantes còses
parlava de lo milló,
era educat, feya glòses,
y tenía un bòn sarró.

Era de sa confraria
de La Sanch, un bòn devèt,
però duya sa manfa
de du tenit es bigòt.

Ella tenía una entrada
de tres mil lliures cabals;
anava molt empolvada
jugava amb colonials.

Era ben feta y garrida,
portava bòns diamants,
y se pensava, avorrida,
quedá ja per vestí Sants.

Doya fèchs y banderetes,
pasta, farina y colors,
cotilles fòrtes y estrètes
per tení es còs coriós.

Axí fou que quant Don Gòri
li parlá de casament
li feu el cò un rebumbòri,
li afluxá s'enteniment.

Sabé fé amb gran maestría
sa comèdia social
quant vé que prest passaria
sa còsa à essè més formal.

Baixá els uys empagaluda
y casi se desmayá;
¡fou tan fonda sa ferida!
¡tan endinset li va entrá!...

Còm vos he dit era un día
qu'era dijuni d'Advent;
si algun baday los venía
era d' enamorament.

A demunt una otomana
sèyan lo més acostats,
no crech que tenguessen gana
de pastissos ni brossats.

Devant una xemenedya
que flametjava de fòch,
fent tots dos una alulèya
de si estiman molt ó pòch.

Ell amb dolsos uys la mira
y li diu tot tremolós:
—Des fòch d'amor una espira
ha encès el còr de tots dos.

Tú no tens el còr de reure,
el tens tan tènere, tan hò...
es primer pich que't vaitx veure
ja me robares el cò.

Per lo mateix, ¡vida mia!
no puch viure sense tú,
y sòls desitx venga es día
que tenga t'amor segú.—

Y ella amb ven enamorada
s'esclama:—¡Ay, Gòri meu!
¡no sabs tú qu'amb ta mirada
m'has pres el còr que ja 's teu?

¡No sabs que per tú daría
fins es derré glop de sanch;
que per venret aniria
de Pekin fins à Montblanch?—

Es coret d'ell fa flamada
quant axí la sent parlá,
y donantí una besada
axí amb fórsa va esclamá:

—Demunt tes galtes vermeyes:
mes vòltes t'he de besar
qu'en el Cèl hey veitx estrelles
qu'arenas veitx à la mar...

Es vent siula y mòu mangueres,
la mar bramula amb furor,
arranca oms y oliveres,
tot es destròssa y terror.

Si sa tempestat destròssa
els vaxells y los terrats,
à dintre dos còrs fan mòssa
altres fòrtes tempestats.

Fa un llamp y un trò darrera;
ella pren un gran esglay;
y un altre susto l'espera
que li señala es miray.

Afina à sa séua cara
una taca com un clòt;
s'assusta; veu qu'es mascara
que d'ú Don Gòri al bigòt.

Don Gòri pega una uyada
y es queda fret com el glas
quant mira que li es tornada
blanca sa punta des nas.

Demunt sa séua conciència
hey sent aquell peccatòt;
y ella veu son innocència
robada per un bigòt.

«No 's tan sòls de s'aliment
que s'hòmo ha de dejunà;
de gòig, de divertiment,
De per fòrt amor besar.

Aquesta besada es cara
perque es liya des peccat,
que si no taca sa cara
deixa s'esperit tacat.

UN FERIT D'ALA.

XEREMIADES.

Ses notícies des còlera no son gens agradables.

Ses autoritats préhen medidas posant corantes y suprimint *líneas* de vapors.

Però si per un vent fan una còsa per s'altre no han de deixá de ferlè. Si es còlera entra dins una població y la tròba ben neta y ben desinfectada no pendrà may tant d'increment com si tròba una ciutat plena de siquies d'aygo bruta, plena de temés que may los fan nets, plena de clavagueres qu'entabanan qualsevòl nas per embosat qu'estiga, plena de focos de putrefacció y plena de tota casta de recous d'homitat y males olós.

Palma desgraciadament s'arramba, si ja no arriba, à sa segona classe de poblacions y are qu'es hora seria còsa de que ses autoritats fessen, no sòlament qualque còsa, sino tot lo que pòden y més de lo que saben per atendre à totes ses parts y procurá posá remey à tantes còses que n'han menesté.

Tot lo que nòltros deym, pòch més ó manco, ja ho han dit els altres periòdichs però amb aquest assumto may es demés repetirhò; lo que falta es que no s'ia predica en desèrt.

Per altre part amb aquest assumto hem de dí que *sa no pò guarda la viña*. Moltes precaucions y pòca pò; ses primeres mos n'han de gordá, si Deu ho vòl y sa segona es es remey primé y principal per combatre sa malalita que fa tantes víctimes per València y Murcia.

¡Deu los assistesca à n'els habitants d'aquestes províncies!

*
**

Es nòstro amich En Sebastiá Perelló, d'Esporlas, ha prè es titol de llicenciat en Filosofia y Llettras à Barcelona, fa poch temps; y nòltros al ferhó à sebre li donám s' enhorabòna més afectuosa com amich y com à bòn ignorant.

*
**

Dos pagesos passavan un d'aquests díes p'es carré de Lulio ó s'ia de sa porteria de Sant Francesch ahont hey ha una fabrica de bahuls de mòrt que té es lletrero siguent: *Fabrica de ataudes superior é inferior*.

—¿Que vòl dí axò? (demaná es més vey à n'es més jove.)

—¿Que no heu vey? Que aquí fan bahuls. En morirvós hey podreu comprá es vòstro.

—¿Y axò de *inferior y superior* que vòl dí?

—Jò no 'u sé. Supòs que voldrá dí que fan sa part de baix per posarhi es mòrt, y sa part de dedalt per taparló.

A n'el pareixe s'altre se quedá satisfet de s'esplicació.

Ara nòltros, no; com à hòns ignorants.

*
**

A una taula de carnicé:

Es carnicé.—Juan, apareja ses costelles de sa criada....

En Juan.—Esperauvós una mica, are acab de tayá els òssos des cuyné de la fonda....

Una criada qu' arriba.—Carnicé: ¿me vòlen doná ses cuxes...?

Sa dòna des carnicé.—Mira, pensa à gordá es cervell de na Francina qu'ella es primé que ningú....

Un Municipal qu' ascolta.—Aquí hey ha hagut molts de mòrts. Vaitx à dona part à s' *Encalde*.

LA VELZÍA.

Velzia ben falaguera
travessa l' inmensa mar;
el niu que l' any passat feres
també será teu cuguany.

La teulada que 't servia
de dossier y de capsal
altre vegada amorosa
tos fillets abrigará.

Alegre canta la ditxa
de l' amor y de la pau,
del bon temps y de la vida
que reynan per hont tú vás.

Qui com tú pogués atenyer
los niguls del Cel tan blau,
y travessar les boyrades
y cantar, sempre cantar.

COVERBOS.

Hey havia un pagès que sempre pobretjava, y may, segons son dí, tenia res. Quant un li deya «bòn blat teniu à Son Tal ó à Son Qual» responia «à vòra es camí un sayó es passant; però endins no hey ha res;» si li brevetjavan sa viña tampoch no acertavan, perque no més tenia rems sa retxa de vòra es camí.

Un dí caygué malalt y un amich séu l'aná à veure, y preguntantli que tenia respongué:

—Hòmo; una febrada may vista.

—¿Vòl dí que 'n tens molta?

—No 'n puch teni pús.

Aquell se posá à riure, y digué:

—Gracies à Deu, qu' al ménos no 'm moriré sense haverte sentit braveljá de qualque còsa.

*
**

En uns ecsámens:

—¿Quin temps es *amar*?

—Temps perdut y malgastat.

—¿*Aprobado!*

*
**

Una criada va aná à una botiga de vendre papé y demaná que li venessen un ápit.

—Has d'aná à plassa, (li contestaren.)

—Ja 'u sé; però es señó m' ha dit que vengués aquí.

—Digués, ydò, à n' es señó, que nòltros no venèm verdures.

Un cuart després hey torná amb un paperet que deya *un lapiz*.

*
**

A un teatro un actó havia de dí: *¡Que triste estás!* y li vá amollá:

¡Que tristristrás!

*
**

Una señora deya à un' altre que per sa mòrt d' un parent hauria de du mitx dòl. Una fiya séua petita qu' heu sentí li demaná:

—Escoll, ¿y aquest parent que només s' es mòrt à mitjes?

*
**

Una vegada un pagès que no havia estat may à Ciutat quant entrava per sa Pòrta Pintada, esclamá:

—¡Vaja una pòrta gròssa! ¡que n' hi deu havé de gent à dins aquesta casa! 'Par que s'ia sa casa de la vila des méu pòble.

*
**

EPIGRAMA.

Sé que varen receiptá
à n'es malalt Pèp Llitas
que menjás còses lleugeres;
y ell sens parar en quimeres
tres llibres s'empassolá.

MESTRE GRINOS.

PRONOSTICH PER LA SETMANA QUI VÉ.

Diumenge 28 de Juny.

SANT LLEÓ II, PAPA Y CONFESSÓ.

Coranthòres.—Acaban à Sant Felip Neri.*Efemerides.*—1756. Prengueren els francesos el castell de Mahó y desde Mallorca se sentia l'estrueño de les bombes. Se digué després que en el combat moriren quinze mil francesos.

—1782. Feren s'entèrro de Don Joaquim Mendoza. Tota la trópa formava p'els carrés per hont havia de passá el cadaver y eran Milicians, Suissos de Betschard, Miñons de Cataluña y un batalló d'un altre retgiment. Esta trópa estava à Mallorca per rahó del mal temps. Venia de Mahó y anava à la conquesta de Gibraltá. Devant anava el Sargent majó de la Plassa, el de Dragons y el de Milicies, després quatre carreretes ab caçons d'artilleria y soldats amb les metxes enceses, dos cavalls amb les armes pintades del general y després una companyia de granadés de milicies tocant la marxa y després la Comunitat de la Catedral, el Bisbe Don Pedro Rubio vestit de pontifical y després el cadaver que lo aportavan quatre hòmos baix de túmulo y quatre coronells que duyan un fòch à cada cantó del baul. El cadaver anava vestit d'habit aportava setze atxes derretera y un piquet de soldats amb tambor endolat y tots los dragons à cavall. Arribat que fonch à la Catedral dispararen els quatre canons. Li digueren un ofici y els artillés dispararen tres vegades.

Temps.—Regulá.*Signes.*—Es sòl en Càncer; y sa lluna en Capricornio.—Els nins nats avuy serán cabilosos; y ses nines presumides.

Dilluns 29.

SANT PERE Y SANT PAU APOSTOLS.

Coranthòres.—Comènsan à Sant Jaume dedicaes al Sagrat Còr de Jesús.*Efemerides.*—1752. Desembarcaren les trópes en Orá y amb tres dies de bloqueo goñaren la plassa y sos castells.—1752. Vengueren quatre personatges de Barcelona de ordre del Rey y ningú sabé el motiu. Molts estavan en maldecap *signanter* los que tenían puesto en el Patrimòni Real ó manetjavan la Real Hacienda.

—1755. Anava p'els mars nòstros un pinceo de pirates que duya 50 pessas d'artilleria y bandera negra. Bordetjava per la còsta de Andraitx à Cabrera y donava cassa als llahuts que no tenían més remey que torná arrera.

Temps.—Bò y calent.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Acuari.—Els nins qu' avuy naixquen serán aplicats y estudiosos; y ses nines balladores.

Dimars 30.

SANT MARSAL BISBE.

Coranthòres.—Segueixen à Sant Jaume.*Efemerides.*—1750. La Catedral y els Retgiders amb ciri encès anaren en processó à visitar el còs del Beato Ramon Llull. Duyan el tabernacle de la Puríssima baix de tálamo. Tota la noblesa va assistí ab atxa à dita funció.

—1779. A la festa de Llull de S. Francesch predicá Mèstre Vench del Carme y digué demunt sa tróna que à Llull no 'l havia fet Sant el Papa ni ménos tenía Beatificació formal ni equipollent y que los titols de Doctor

Arcangelich y altres no los tenía del Papa sino d'els Reys; y lo mateix digué el Pare Serreta del Carme el dilluns de S. Cristòfol à una festa que feren los sobreposats de S. Cristòfol de la Ferreria en el Carme de dit Llull.

Temps.—Segueix de bona cara y milló llum.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Acuari.—Els nins nats avuy serán entremeliats; y ses nines estrades.

Dimecres 1 de Juiòl.

SANT GALO BISBE Y SANTA LEONOR.

Coranthòres.—Acaban à Sant Jaume y comènsan à Sant Francesch per la Visitació de N. Sra.*Novenes.*—Comènsa sa de Sant Cristòfol.*Efemerides.*—1752. Conquesta de la Plassa de Orá

—1757. Vengué noticia de que el 23 de Juny, part de la possessió dita Formentor del Terme de Pollensa se n'entrada dins mar. Ha fet molt d'estrueño qu'es estat sentit de més de quatre llegos lluny. Se diu que es perque fa dos mesos que cada día plou. També se va dí qu' un vaxell anglès devant Pollensa va tirá à fons un vaxell francès y que no se salvá ningú.

Temps.—Homitat.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Acuari.—Els nins nats avuy serán descuydats; y ses nines papuyoses.

Dijòus 2.

LA VISITACIÓ DE NOSTRA SEÑORA.

Coranthòres.—Segueixen à Sant Francesch.*Efemerides.*—1757. Se sab que à devant Capdepera un vaxell anglès y un francès se son estropeats y el anglès ha vensut, més el francès perque no s' en aprofitás va pegá fòch al séu vaxell y els francesos prengueren terra dins les llanxes, compareguent després à Palma el capitá, oficials y guardies marines, 400 marincs y una companyia de soldats.

—1788. Rogativa perque aquest dia à Roma havían de provar los miracles de Sor Catalina Tomás.

Temps.—Bò y hòns embats.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Piscis.—Els nins que neixerán avuy serán sulls; y ses nines de llengo fresca

Divendres 3.

EL BEATO RAMON LLULL MARTIR.

Coranthòres.—Acaban à Sant Francesch.*Efemerides.*—1754. Morí D. Rafel Oliver Pre. Rector de la Parroquia de S. Nicolau, Examinador Sinodal Gran limosner y hòme molt dòcte.

—1780. Sortí de Mallorca D. Tòni de Alós capitá general d'aquestes illes y dues fragates carregades amb la gent de matrícula y llesves.

Temps.—Vario.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Piscis.—Els nins qu' avuy neixerán serán beatos; y ses nines serán coquerroys.

Dissapte 4.

EL BEATO GASPAR BONO.

Coranthòres.—Comènsan à l'Hospital dedicaes à la Sanch de Nòstra Señora Jesucrist.*Efemerides.*—1756. Havían resòlt los francesos qu'hey havia à Ciutat, fer un Tedeum en Sant Francesch en acció de gracies de la rendició del Castell de Mahó, y els frares no heu volguer. Els francesos se enfadaren y

los tractaren de apasionats à los inglesos. Hey hagué molta broma d'una part y altre y cadascú hey deya la séua.

—1756. Fonch elegit en Roma, *némine discrepante*, general de la ordre de S. Domingo el Rm. P. M. fray Juan de Boxadors y Sureda de Santmartí fill del Exm. Sr. Cònte de Perelada y de Savellá Grande de España y virrey que fonch de Mallorca.*Temps.*—Segueix vario.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Piscis.—Els nins qu' avuy neixerán serán hòns per pintós; y ses nines tricafaldetes.

PORROS-FUTES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Caillá y obrá per la terra y per la má.*SEMBLANSES.—1. *En que du bastó.*
2. *En qu' escriu en llatí.*
3. *En qu' està mitx pres.*
4. *En que 'l beuen à pèch à poch.*XARADA.....—*Co-ran-te-na.*PREGUNTA.....—*Xarrá de més.*CAVILACIÓ.....—*Togores.*FUGA.....—*Qualque atlots de derrera 'par que sia tot lo mon y si la miran de cara iquin camorfeo, Señor!*ENDEVINAYA.....—*Un magrané.*

GEROGLIFICH.

Juny

V al PA AMBA

Moke GALL y Naa M B D oló

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla una pipa à un cassadó?
2. ¿Y una pesseta falsa à un còrn?
3. ¿Y ses llágrimas à ses flòrs?
4. ¿Y s' estiu à s' hivèrn?

XARADA

Sa primera es una còsa
que à n' es Born n' hi fan cremá;
sa segona cada día
à sa taula en veig posat;
y es tot es nòm d' un hòmo
que jò conech fa molts d' anys.

PREGUNTA.

¿Qu' es lo que s' ha de mesté més per tocá guitèrra?

CAVILACIÓ.

TRAGINES

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge

FUGA DE VOCALS.

S. j. t.n. d.bl.s
c.mpr.r. n. g. t.r.r.
p.r f. b.ll. n. M.g.l.
p.r d.v.ll. ls t.r.ng.s

ENDEVINAYA.

Qu' es axò que corre y vòla
y no heu poden agafá
assussuaxí se posa
assussuaxí s' en vá.

(Ses solucions dissapte qui vé si som oius.)

27 JUNY DE 1885

Estampa de sa Viuda y Nys d'En P. J. Gelabert